

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/2/2025
Identifikačné číslo spisu: 6122353417
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6122353417.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobcu ABC - Kýčerka, v.o.s., so sídlom Okružná 97/7B, Čadca, IČO: 00 615 714, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec s.r.o., so sídlom Vojtecha Tvrdeho 17, Žilina, IČO: 36 436 640, proti žalovanej Y. O., narodená XX. Y. XXXX, trvale bytom J., zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Ul. 17. novembra 3215, Čadca, IČO: 50 473 522, o zaplatenie 1 405,49 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. CA-8C/103/2022, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. júla 2024 č. k. 41Cob/121/2024-225, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca m á voči žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. marca 2023 č. k. 8C/103/2022-87 vo výroku I. rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 496,64 eura s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 106,64 eura od 22. septembra 2018 do zaplatenia, zo sumy 130 eura od 22. októbra 2018 do zaplatenia, zo sumy 130 eura od 22. novembra 2018 do zaplatenia a zo sumy 130 eura od 22. decembra 2018 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,5 % denne zo sumy 106,64 eura od 22. septembra 2018 do zaplatenia, zo sumy 130 eura od 22. októbra 2018 do zaplatenia, zo sumy 130 eura od 22. novembra 2018 do zaplatenia a zo sumy 130 eura od 22. decembra 2018 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 160 eura, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. súd prvej inštancie rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku, v rozsahu 100 %.

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu upomínaciemu domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 496,64 eura s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 106,64 eura od 22. septembra 2018 do zaplatenia, zo sumy 130 eura od 22. októbra 2018 do zaplatenia, zo sumy 130 eura od 22. novembra 2018 do zaplatenia a zo sumy 130 eura od 22. decembra 2018 do zaplatenia, ako aj so zmluvnou

pokutou vo výške 0,5 % denne zo sumy 106,64 eura od 22. septembra 2018 do zaplatenia, zo sumy 130 eura od 22. októbra 2018 do zaplatenia, zo sumy 130 eura od 22. novembra 2018 do zaplatenia a zo sumy 130 eura od 22. decembra 2018 do zaplatenia a náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 160 eura, to všetko z titulu Zmluvy o nájme č. 1/1/2013 zo 17. apríla 2013 v spojení s Dodatkom 01 podpísaným 27. apríla 2015 (ďalej len „Zmluva o nájme“). Žalobca svoj nárok odôvodnil na tom skutkovom základe, že žalovanej prenajal, na základe Zmluvy o nájme priestory o výmere 38,16 m² s príslušenstvom za účelom zriadenia predajne mäsa a hydiny, ktoré sa nachádzali v pavilóne W. komplexu Y. vo vlastníctve žalobcu. Cena nájmu predstavovala sumu 130 eura mesačne. Strany sa dohodli, že žalobca ako prenajímateľ bude náklady na vykurovanie, elektrickú energiu, vodné a stočné fakturovať podľa skutočných nákladov. Žalovaná neuhradila nájom za mesiac september, október, november a december roka 2018. Do sumy nájmu za mesiac september 2018 bola započítaná čiastočná úhrada žalovanej. Dlh za september 2018 predstavoval 106,64 eura a za ďalšie tri mesiace 130 eura, spolu 496,64 eura. Žalobca uplatnil v konaní aj nárok na zmluvnú pokutu vo výške 0,5 % denne z neuhradenej časti vyplývajúci zo Zmluvy o nájme a nárok na náhradu paušálnych nákladov spojených s uplatnením štyroch pohľadávok po 40 eura.

1.2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca v postavení prenajímateľa a žalovaná v postavení nájomcu uzatvorili dňa 17. apríla 2013 Zmluvu o nájme, predmetom ktorej bol nájom priestorov nachádzajúcich sa v pavilóne W. komplexu Y. o výmere 38,16 m², ktoré sú majetkom žalobcu zapísanom na LV č. XXXX, k. ú. C.. Predmet nájmu bol žalovanej prenajatý za účelom zriadenia predajne mäsa a hydiny a nájomná zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú od 1. mája 2013. Cena nájmu bola dohodnutá vo výške 130 eura mesačne, pričom nájom mal byť platený mesačne vopred, k poslednému dňu v mesiaci, splatnosť faktúry 10 dní od jej doručenia. V prípade neuhradenia nájmu bola žalovaná ako nájomca povinná zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,5 % denne z neuhradenej čiastky. Dňa 27. apríla 2015 bol medzi zmluvnými stranami uzatvorený dodatok 01, ktorého predmetom bolo upresnené vyúčtovanie spotreby tepla, elektrickej energie a dodávky vody a odvoz odpadov. Žalobca vystavil pre žalovanú štyri faktúry, a to faktúru č. 1018112, splatnú 21. septembra 2018, ktorou jej účtoval nájom priestorov za obdobie september 2018 vo výške 130 eura, faktúru č. 1018123, ktorou žalovanej účtoval nájom priestorov za obdobie október 2018 vo výške 130 eura, faktúru č. 1018138, ktorou účtoval žalovanej nájom za obdobie november 2018 vo výške 130 eura a faktúru č. 1018149, ktorou žalovanej účtoval nájom priestorov za obdobie december 2018 vo výške 130 eura. Súd prvej inštancie z katastra nehnuteľností, z listu vlastníctva č. XXXX, k. ú. C., zistil, že vlastníctvo k stavbe - pavilónu W. - č. s. XX v zmysle zápisu B1 svedčí v rozsahu 1/1-iny žalobcovi. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 663 a § 671 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 261 ods. 1, 2 a 9, § 300, § 302, § 369 ods. 1 a 2, § 369c ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OBZ“) a § 1 ods. 1 a 2, § 2 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia obchodného zákonníka.

1.3. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmluvný vzťah založený Zmluvou o nájme je obchodnoprávnym záväzkovým vzťahom, a to s prihliadnutím na okolnosti v čase uzavretia zmluvy. Zmluvný vzťah sa bez pochyb týkal podnikateľskej činnosti zmluvných strán. K aktívnej vecnej legitímácii žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že v Zmluve o nájme je síce uvedené, že predmet nájmu je vedený na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. C., v skutočnosti je ale predmet nájmu vedený na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. C.. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že pavilón W., orientačné číslo XX, je vo vlastníctve žalobcu, pričom súd prvej inštancie akceptoval vysvetlenie žalobcu, že pri uzavretí zmluvy prišlo ku chybe v písaní. Podstatné bolo dostatočne určité a nezameniteľné vymedzenie predmetu nájmu, ktorý bol žalovanou dlhodobo užívaný. Obe zmluvné strany vedeli, čo je predmetom nájmu a v koho vlastníctve je predmet nájmu. Listinnými dôkazmi bolo preukázané, že od počiatku bol vlastníkom predmetu nájmu žalobca. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru o vecnej legitímácii žalobcu v tomto spore. Pokiaľ žalovaná namietala neskorší zápis orientačného čísla budovy, uvedené nemalo podľa súdu prvej inštancie vplyv na platnosť Zmluvy o nájme. Neplatnosť Zmluvy o nájme nemohla spôsobiť ani žalovanou namietaná absencia ceny nájmu za 1 m². Podstatným podľa súdu prvej inštancie bolo, že cena nájmu bola v zmluve dohodnutá a bolo bez významu, či bola vyjadrená v podobe mesačného nájmu za celý predmet nájmu alebo v podobe nájmu za 1 m². Rovnako bez relevancie bolo podľa súdu prvej inštancie aj to tvrdenie žalovanej, že prevádzka mala výmeru len 20,41 m², keďže predmetom nájmu boli

aj spoločné priestory, spolu o výmere 38,16 m². Žalovaná si uvedeného musela byť vedomá, keďže celé roky dohodnuté nájomné vo výške 130 eura mesačne platila. Žalovaná tvrdenia a dôkazy žalobcu k predmetu nájmu, napr. snímku nebytového priestoru, na ktorej znázornil časti celého predmetu nájmu, vrátane ich výmery, v konaní nespochybnila. K rozhodnému obdobiu (september až december 2018) sa žalovaná vyjadrila, že nájomné za tieto mesiace neplatila, lebo v tomto období namietala výmeru predmetu nájmu dôvodiac, že spoločné priestory užívali aj iní nájomcovia, čím zároveň potvrdila, že predmet nájmu v rozhodnom období užívala. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca sa voči žalovanej oprávnene domáha nároku zo Zmluvy o nájme za obdobie od septembra 2018 do decembra 2018. Žalovaná v konaní netvrdila a nepreukázala, že by od Zmluvy o nájme odstúpila alebo že by ju vypovedala.

1.4. Vzhľadom na opodstatnenosť nároku žalobcu na zaplatenie nájomného za mesiace september až december 2018 vznikol žalobcovi aj nárok na zaplatenie zmluvne dohodnutej zmluvnej pokuty, a to v zmysle § 300 OBZ. Zmluvnú pokutu vyhodnotil súd prvej inštancie za platnú, dojednanú v súlade so zákonom a žalobe aj v tejto časti vyhovel. V konaní nebolo sporné, že žalovaná porušila svoju zmluvnú povinnosť platiť nájomné, ktorá bola zabezpečená zmluvnou pokutou. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal aj nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením štyroch samostatných pohľadávok, a to v zmysle § 369c ods. 1 OBZ. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, žalobcovi preto vznikol aj nárok na úrok z omeškania v súlade s § 369 ods. 2 OBZ. Vzhľadom na procesný úspech žalobcu v spore, rozhodol súd prvej inštancie v súlade s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP o práve žalobcu na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

2. Na základe odvolania žalovanej Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. júla 2024 č. k. 41Cob/121/2024-225 vo výroku I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a vo výroku II. žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd poukázal na § 387 ods. 2 CSP a stotožnil sa s odôvodnením poskytnutým súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal platnosťou Zmluvy o nájme, správne vyhodnotil, že nesprávne uvedené číslo listu vlastníctva je len chybou v písaní a neskorší zápis orientačného čísla budovy nemá vplyv na platnosť Zmluvy o nájme. Žalovaná mala svoju prevádzkareň zriadenú na adrese O. pavilón W. komplex, XXX XX C., pričom ide o objekt nesporne patriaci žalobcovi, čo žalovaná v konaní ani nepopierala. Vo vzťahu k namietanej nesprávnej výmere žalovanou užívaných priestorov, odvolací súd konštatoval, že okrem vlastných výpočtov a nákresov, iný dôkaz žalovaná nepredložila. Za rozhodujúcu ale odvolací súd považoval tú skutočnosť, že cena nájmu bola v zmluve dohodnutá v podobe mesačného nájmu za celý predmet nájmu, a to predajňu užívanú žalovanou vrátane príslušenstva, teda žalovaná bola oprávnená za dohodnutú cenu nájmu užívať nielen priestory samotnej predajne o výmere 20,41 m², ale aj spoločné priestory. Súd prvej inštancie preto podľa odvolacieho súdu správne konštatoval, že žalobcovi vznikol právny nárok na peňažné plnenie za obdobie faktického užívania predmetu nájmu z titulu nájmu nebytových priestorov. Súd prvej inštancie zároveň správne posúdil aj žalobcom uplatnený nárok na zmluvnú pokutu a príslušenstvo pohľadávky.

2.2. K námietkam žalovanej o platbách realizovaných v priebehu roka 2018 odvolací súd uviedol, že tieto skutkové tvrdenia a listinné dôkazy boli produkované až v odvolacom konaní a žalovanej nič nebránilo tieto skutočnosti uviesť a dôkazy predložiť už v konaní pred súdom prvej inštancie. Zo žalovanou predložených fotokópií poštových poukážok bez uvedenia variabilného symbolu zároveň nie je podľa odvolacieho súdu zrejmé, z akého právneho titulu boli tieto platby v prospech žalobcu vykonané, resp. akého obdobia sa majú týkať. Odvolací súd tieto tvrdenia žalovanej nepovažoval za prostriedky procesnej obrany, ktoré žalovaná nemohla bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie v zmysle § 366 písm. d) CSP.

2.3. Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o veci samej a v závislom výroku o náhrade trov konania je vecne správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktorým dovolaciemu súdu navrhuje, aby

rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolacie dôvody žalovaná vymedzila nesprávnym právnym posúdením veci v spojení s prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Žalovaná v dovolaní uviedla, že dovolanie podáva len v časti príslušenstva, pretože istinu uhradila vkladom na účet žalobcu 18. septembra 2024.

3.1. Žalovaná poukázala na výšku zmluvnej pokuty zo žalovanej istiny 496,64 eura, ktorú vyčísli na sumu 5 270,24 eura a výšku úrokov z omeškania, ktoré vyčísli na sumu 259,90 eura, spolu v sume 5 530,15 eura. Odvolací súd mal uplatniť moderačné právo vyplývajúce z § 301 OBZ, keďže zmluvná pokuta je neprimerane vysoká. Konajúce súdy neprihliadli na hospodárske postavenie subjektov, na výšku zabezpečovanej istiny a na ďalšie okolnosti. Žalovaná tvrdí, že je slabšou stranou, pri aplikácii majetkového cenzu je preto potrebné aplikovať § 422 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Aktuálne nie je podnikateľkou, nemá žiaden príjem zo zamestnania alebo inej zárobkovej činnosti.

3.2. Dovolateľka poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. decembra 2010 sp. zn. 20Bdo/39/2010, podľa ktorého by sa mal súd pri úvahách o primeranosti zmluvnej pokuty a prípadnom využití moderačného práva zaoberať všetkými relevantnými okolnosťami prípadu, vrátane hospodárskej pozície zmluvných strán pri uzatváraní zmluvy, spôsobu zapracovania zmluvnej pokuty do zmluvy, reciprocitu zmluvnej pokuty, druh zavinenia dlžníka a skutočnosť, či prišlo k vzniku škody alebo nie. Už v čase dojednania bola zmluvná pokuta vo výške 0,5 % denne neprimerane vysokou zmluvnou pokutou. Žalovaná bola v čase uzatvárania Zmluvy o nájme malou živnostníčkou s predajňou s mäsovými produktmi. Vzhľadom na výšku zabezpečovanej pohľadávky je možné konštatovať, že uplatňovaná zmluvná pokuta má až likvidačný charakter, a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaná je fyzickou osobou vyššieho veku bez vysokého príjmu. Žalobcom uplatňovaná zmluvná pokuta je pre žalovanú likvidačná.

4. K dovolaniu žalovanej doručil súd vyjadrenie žalobca. S dovolacími dôvodmi uvádzanými žalovanou nesúhlasí. Vo vzťahu k moderačnú právu pri zmluvnej pokute žalobca poukázal na správanie žalovanej, ktorá sa cielene uviedla do stavu bez majetkového zabezpečenia, a to s cieľom vyhnúť sa plateniu dlhov, ktoré postupne vznikali v čase, kedy žalovaná užívala nebytové priestory žalobcu. Pri ukončení nájomného vzťahu osočujúcim spôsobom útočila na prenajímateľa. Žalobca poukázal na ďalšie súdne konania vedené proti žalovanej. Žalovaná cielene previedla svoj nehnuteľný majetok darovacou zmluvou na svoje deti, voči čomu žalobca podal žalobu o určenie neúčinnosti právneho úkonu. Žalovaná zároveň nie je slabšou stranou, režim vzniknutých pohľadávok sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka. Žalobca dovolaciemu súdu navrhuje, aby dovolaniu žalovanej nevyhovelo a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. K vyjadreniu žalobcu k dovolaniu doručila súd vyjadrenie žalovaná. Dovolateľka považuje uplatnenú zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú s likvidačným charakterom. Žalovaná mala záujem sa so žalobcom dohodnúť mimosúdne, pričom uhradila celú istinu. Zmluvná pokuta vo výške 64 000 eura za jeden nájomný vzťah, kde žalovaná mala obyčajnú malú predajňu, kde ani za celú dĺžku nájomného vzťahu nedosiahla tržbu vo výške žalovanej zmluvnej pokuty, je podľa žalovanej neprimeraná s prihliadnutím na zabezpečený záväzok.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana sporu, zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť.

7. Žalovaná dôvodnosť svojho dovolania odvodzuje z nesprávneho právneho posúdenia veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Odvolací súd mal podľa dovolateľky pri žalovanej zmluvnej pokute využiť svoje moderačné právo vyplývajúce z § 301 OBZ a neprimerane vysokú zmluvnú pokutu znížiť.

8. Podľa § 422 ods. 1 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej

strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

9. Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

10. Najvyšší súd v prvom rade uvádza, že zmluvná pokuta, aj keď žalobcom uplatnená ako percentuálna sadzba z dlžnej sumy za každý deň omeškania, nie je príslušenstvom pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 OZ. Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Zmluvná pokuta tak nepredstavuje príslušenstvo pohľadávky, ale samostatnú pohľadávku žalobcu. V danom prípade preto nie je dôvod aplikovať § 422 ods. 1 písm. c) CSP, keďže predmetom dovolacieho konania je zmluvná pokuta a úrok z omeškania. Predmetom dovolacieho konania tak nie je výlučne príslušenstvo pohľadávky.

11. Žalovaná súčasne v dovolaní tvrdí, že je v spore slabšou stranou vzhľadom na skutočnosť, že už aktuálne nevykonáva podnikateľskú činnosť a nemá ani žiaden príjem zo zamestnania alebo inej zárobkovej činnosti.

12. Najvyšší súd konštatuje, že za spor s ochranou slabšej strany je potrebné v zmysle druhej hlavy tretej časti Civilného sporového poriadku považovať spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovnoprávne spory. Argumentácia dovolateľky, ktorá tvrdí, že už aktuálne nevykonáva podnikateľskú činnosť, zrejme smeruje k možnému posudzovaniu tohto sporu ako sporu spotrebiteľského. V zmysle § 290 CSP je za spotrebiteľský spor potrebné považovať spor medzi obchodníkom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. V posudzovanej veci bolo pritom jednoznačne zistené, že záväzkový vzťah z ktorého vznikol nárok uplatňovaný žalobcom v tomto konaní, bol obchodnoprávnym záväzkovým vzťahom, ktorý vznikol medzi dvoma podnikateľmi pri výkone ich podnikateľskej činnosti. Samotná skutočnosť, že žalovaná už aktuálne nepodniká, nemá na povahu tohto záväzkového vzťahu a tým aj sporu z neho vzniknutého žiaden vplyv. Žalovaná Zmluvu o nájme uzatvárala ako fyzická osoba podnikajúca, na základe živnostenského oprávnenia, a to na účely výkonu svojej podnikateľskej činnosti, ktorou bola predajňa s mäsom. Preto nie je možné dospieť k záveru, že by žalovaná bola spotrebiteľkou a zároveň, že by prebiehajúci súdny spor vyplýval alebo súvisel so spotrebiteľskou zmluvou. Z uvedeného dôvodu dovolací súd neaplikoval znížený majetkový cenzus v zmysle § 422 ods. 1 písm. b) CSP.

13. Žalovaná v dovolaní vyčíslila, že zmluvná pokuta zo žalovanej istiny 496,64 eura, je v sume 5 270,24 eura a výška úrokov z omeškania ako príslušenstva pohľadávky, je v sume 259,90 eura. Žalovaná vychádzala z vyčíslenia uskutočneného žalobcom k 31. augustu 2024. Podľa tvrdení žalovanej a priloženého dokladu o úhrade dlžnej sumy 496,64 eura k dovolaniu žalovaná uhradila dlžnú sumu 496,64 eura k dátumu 18. septembra 2024. Podľa výpočtu dovolacieho súdu tak suma zmluvnej pokuty, ktorá má byť predmetom dovolacieho konania predstavuje sumu 5 314,94 eura. Keďže v konaní pred odvolacím súdom nebolo skutkovo ustálené uhradenie žalovanej pohľadávky vo výške 496,64 eura zo strany žalovanej (žalovaná tvrdí, že dlžnú sumu uhradila po skončení odvolacieho konania), najvyšší súd v záujme ochrany procesných práv dovolateľky zohľadnil aj tú skutočnosť, v akej výške by zmluvná pokuta bola vyčíslená ku dňu podania dovolania (5 332,32 eura), resp. k poslednému dňu lehoty na podanie dovolania (5 364,61 eura).

14. V súlade s § 421 ods. 2 CSP a Oznámením č. 352/2021 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o sume minimálnej mzdy na rok 2022 v spojení s § 9 ods. 1 zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov, suma minimálnej mzdy bola na rok 2022 oznámená vo výške 646 eura. Desaťnásobok minimálnej mzdy pre účely § 421 ods. 1 písm. a) CSP tak predstavuje sumu 6 460 eura, pričom vyčíslená zmluvná pokuta vo výške 5 314,94 eura (resp. ku dňu podania dovolania vo výške 5 332,32 eura a k poslednému dňu lehoty na podanie dovolania vo výške 5 364,61 eura) ako predmet dovolacieho konania neprevyšuje stanovený desaťnásobok minimálnej

mzdy.

15. Pokiaľ žalovaná v dovolaní poukazuje na zmluvnú pokutu, ktorá by mala byť vo výške 20 125,61 eura (str. 3 dovolania), je zrejmé, že uvedená suma zmluvnej pokuty je počítaná z odlišnej pohľadávky s odlišnou splatnosťou, než aká bola uplatnená žalobcom v tomto konaní. Dovolateľka ďalej na záver dovolania (str. 6 dovolania) poukázala aj na celkovú sumu zmluvnej pokuty vo výške 64 010 eur. Takto vyčíslená suma zmluvnej pokuty ale rovnako nevyplýva z pohľadávky uplatnenej žalobcom v tomto konaní.

16. Z uvedeného dôvodu prípustnosť dovolania žalovanej podľa § 421 ods. 1 CSP je vylúčená podľa ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a) CSP.

17. Najvyšší súd nad rámec vyššie uvedeného dopĺňa, že žalovaná vo svojom odvolaní ani neuplatnila námietku nevyužitia moderačného práva súdu v zmysle § 301 OBZ. Namietaným nesprávnym právnym posúdením veci by sa tak dovolací súd ani nemohol zaoberať. Nešlo by o právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací súd poukazuje v tomto smere na závery rozsudku najvyššieho súdu zo 16. mája 2019 sp. zn. 4Cdo/110/2018, publikovaného v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 73/2019, podľa ktorých dovolateľ môže v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, úspešne argumentovať iba tými dôvodmi, ktoré už skôr namietol v odvolaní, avšak odvolací súd tieto dôvody meritórne posúdil v jeho neprospech. Pokiaľ teda žalovaná v konaní doposiaľ nenamietala aplikáciu § 301 OBZ, nemôže sa ňou zaoberať ani dovolací súd.

18. Pre úplnosť najvyšší súd uvádza, že sa zaoberal aj možnou prípustnosťou dovolania žalovanej podľa § 420 písm. f) CSP, aj keď žalovaná len v úvode v sprievode viacerých ustanovení upravujúcich dovolacie konanie označila § 420 CSP a v kontexte ďalšieho obsahu dovolania už žalovaná odôvodňovala výlučne dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Napriek uvedenému dovolací súd skúmal, či žalovaná v konaní uplatnila návrh na zníženie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty, teda návrh na využitie moderačného práva súdu v zmysle § 301 OBZ a či sa odvolací súd s takýmto návrhom riadne vysporiadal. Z podaní žalovanej, ako aj jej vyjadrení na pojednávaní, nevyplýva, že by žalovaná v konaní uplatnila námietku neprimerane vysokej zmluvnej pokuty a že by v konaní tvrdila okolnosti nasvedčujúce neprimeranosti dohodnutej výšky zmluvnej pokuty vzhľadom na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Žalovaná v konaní namietala okolnosti týkajúce sa skutočnej výmery predmetu nájmu, odberu a vyúčtovania energií, vady Zmluvy o nájme v časti čísla listu vlastníctva a chýbajúcej ceny nájmu za 1 m², s čím sa súdy nižšej inštancie riadne vysporiadali. Pokiaľ žalovaná v konaní netvrdila okolnosti nasvedčujúce neprimeranosti zmluvnej pokuty a súdom nižšej inštancie nenavrhovala zníženie neprimerane vysokej zmluvnej pokuty, súdy nižšej inštancie sa otázkou aplikácie § 301 OBZ nemohli zaoberať.

19. Dovolací súd z uvedených dôvodov uzatvára, že prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP je vylúčená podľa § 422 ods. 1 písm. a) CSP. Keďže najvyšší súd nezistil ani prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie žalovanej odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

20. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.